

Test gav mod att gå vidare

Arbetsbyte på prov injektion för mångåriga medarbetare

KALMAR

För Ingrid Persson och Lena Lidberg, båda från Nybro, blev en vecka på en annan arbetsplats just den injektion som de båda kände att de behövde för att våga ta ett avgörande steg.

Ingrid Persson och Lena Lidberg har båda jobbat 27 år på Bong Ljungdahls i Nybro. När de för ett år sedan via sitt fackförbund, Grafiska, erbjöds att prova något nytt anande ingen av dem vad som skulle komma, men båda är i dag glada över att de nappade på erbjudandet.

– Man trampar på år ut och år in utan att någon gång stanna upp och fråga sig vad man håller på med, säger Lena Lidberg.

Hon har närt en dröm att få jobba med djur sedan barnsben och när hon fick chansen att praktisera en vecka på Hansa Husdjur i Smedby med bibehållen lön var det ingen tvekan.

Ett liv utanför

– Det var det bästa jag gjort på många år. Jag tänker ofta tillbaka på den veckan. Det var spännande, alla var så positiva. Jag kände aldrig att jag var i vägen, men framför allt kom jag till insikt om att det finns ett liv även utanför Bong, säger hon.

Ingrid Persson valde att tillbringa sin praktik på länssjukhuset i Kalmar. Även för Ingrid Persson var det en gammal dröm att få jobba med människor som för en vecka blev realitet.

– Innan jag började på Bong jobbade jag en kort tid i hemtjänsten och jag har då och då funderat på att byta jobb, men tryggheten och ekonomin gör att det inte blir av, säger hon.

Båda två menar att den vecka de fick prova något annat var rena lyftet, personligt sett. De kom tillbaka till sin arbetsplats laddade energi och ideér.

– Det var bättre än vad jag väntade mig. Jag såg min egen arbetsplats på ett annat sätt när jag kom tillbaka, både negativt och positivt. Jag kände mer

Lena Lidberg och Ingrid Persson blev båda varslade om uppsägning från Bong Ljungdahls i Nybro efter att de jobbat i företaget i 27 år. Nu går de med självförtroende och tillförsikt vidare mot nya utmaningar i livet.

arbetsglädje och detta att man erbjöds att prova gav en känsla av att man faktiskt är värd något. Det gör också att man upptäcker vad som är bra med det jobb man har, säger Lena Lidberg.

Förändringar

Ett av de grundläggande tankarna bakom projektet med rörlighet inom arbetslivet är att folk ska vara mentalt förberedda inför förändringar på den egna arbetsplatsen.

Idén om arbetsbyte har fått fäste i regeringen

Kalmar. Hon bildade Kalmarregionens arbetsgivarvring för nio år sedan. Idén kom från hennes egna erfarenheter av många års arbete med rehabilitering. I dag har Ulla Larsson ett regeringsuppdrag med syfte att öka rörligheten på arbetsmarknaden och därigenom öka välbefinnandet för arbetstagare och minska sjukfrånvaron.

– Trots att forskning visar att 20 procent av alla anställda i Sverige vill byta eller prova något annat stannar man kvar för att man är rädd att bli utan jobb, säger Ulla Larsson.

När hon för nio år sedan lanserade idén om att arbetsbyte och cirkulation på arbetsmarknaden skulle vara en del av lösningen för att komma tillrätta med den ökande ohälsan så var det en idé som inte genast föll i god jord.

Gamla föreställningar om att lång sammanhängande anställning och många tjänsteår inom ett och samma företag var nyckeln till trygghet och karriär är djupt rotade. Ulla Larsson fick kämpa i motvind. Men hon var övertygad om de positiva effekterna av en ökad rörlighet.

– Vare sig rörligheten sker internt inom företaget eller genom att man låter anställda prova ett annat yrke hos en annan arbetsgivare, är mycket bättre än medicinska insatser.

Ulla Larsson lyckades få med sig 13 företag i Kalmar. Den ideella föreningen Kalmarregionens arbetsgivarvring bildades. I dag är 47 företag anslutna. Föreningen har tre anställda och Ulla Larssons initiativ har gett eko ända upp i regeringskanslitet.

– För ett och ett halv år sedan

fick vi i Kalmar och Ludvika kommun uppdraget att driva ett pilotprojekt för ökad rörlighet på arbetsmarknaden i större skala. Nu drivs projektet på 18 orter i Sverige.

Nu går projektet in i nästa fas. Regeringen har avsatt en miljon kronor till Kalmarregionens arbetsgivarvring för 2005 och 2006. Begreppet rörlighet ska bli ett naturligt inslag i företagets personalpolitik.

– Visionen är att varje företag ska ge sina anställda möjlighet att en gång per år prova ett annat arbetsmoment eller jobba hos en annan arbetsgivare, säger Ulla Larsson.

Projektet riktas främst mot fyra kategorier av anställda. Det är

re satt Ingrid Persson på skolbänken och där ska hon sitta i ett och ett halvt år.

– Företaget ställde upp mycket bra. Jag har sex månaders uppsägningstid, men jag fick börja plugga direkt, säger hon.

Lena Lidberg kommer att jobba kvar som maskinställare uppsägningstiden ut, fram till nyår, men sedan växlar även hon in på ett nytt spår i livet.

– Hade jag blivit uppsagd direkt efter praktikveckan hade jag börjat söka jobb eller utbildning på en gång, men nu tänker jag avvakta och se vad facket och arbetsgivaren kommer fram till, säger hon.

Riktigt vad Lena Lidberg ska ta sig för när jobbet på Bong upphör har hon inte bestämt, men att det blir något med djur eller människor låter ganska klart. En annan insikt som hon kom fram till genom arbetsbytet var att detta med fast anställning kanske inte är så viktigt trots allt.

Ingen oro för systemet

– Så har jag tänkt förut, men nu skräms jag inte av systemet med vikarier och att hoppa in lite varstans där det behövs, säger hon.

Lena Lidberg och Ingrid Persson är överens om att ett enformigt arbete är en stor fara både för den fysiska och mentala hälsan. Rådet de ger till alla som jobbat länge på en och samma arbetsplats är att röra på sig.

– Det behöver inte betyda att man absolut vill byta jobb. Man kanske trivs med det man gör, men lite ombyte ger ett lyft, både för den enskilde och för arbetsgivaren. Det ger nya erfarenheter och social träning, säger Lena Lidberg och Ingrid Persson.

LENNART SVENSSON

0480-591 00

lennart.svensson@barometern.se

Foto MATS HOLMERTZ

0480-592 72

mats.holmertz@barometern.se

Ulla Larsson.

personer som av olika anledningar måste byta jobb, personer som har behov av att byta jobb eller arbetsplats i rehabiliteringssyfte, personer som helt enkelt vill byta jobb och personer som känner behov av att utvecklas.

Hittills i år har tio personer i medlemsföretagen provat arbetsbyte och slutsatsen så här långt är bara positiv.

Enligt Ulla Larsson måste dock anställningsskyddslagarna, Las, ändras för att rörligheten i arbetslivet ska bli något annat än ett experiment.

– Vi måste hitta ett system där den anställde får ta med sig anställningsår till en ny arbetsplats för att värna tryggheten.

LENNART SVENSSON